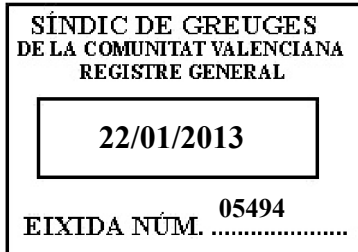

SÍNDIC DE GREUGES DE LA COMUNITAT VALENCIANA

Ajuntament de Benidorm
Sr. Alcalde-Presidente
Pl. SS. MM. Los Reyes de España, 1
BENIDORM - 03501 (Alacant)

=====
Ref. queixa núm. 1214025
=====

Sr. alcalde-president,

Vam rebre en esta institució un escrit de queixa signat pel (...), que va estar registrat amb el número indicat més amunt.

Substancialment exposaven els fets i les consideracions següents:

- “Que l’Ajuntament de Benidorm està duent a terme la retolació viària de la ciutat exclusivament en castellà i no està respectant la toponímia històrica.
- Que això pot comprovar-se en la retolació dels carrers *Limonos, Ibiza, Gerona, Verano, de los Naranjos, av. del Racharel*, entre d’altres.
- Que tota retolació indicativa d’itineraris turístics, tant viaris com de les platges, està redactada exclusivament en castellà, com també els topònims de partides pròpies en valencià, com ara Racó de l’Oix, apareixen castellanitzades (*Rincón de Loix*).
- Que l’empresa d’autobusos urbans contractada per l’Ajuntament, Llorente Bus, oblidava el valencià en tots els fullets informatius, cartells, marquesines de les parades i altres mètodes d’informació, com també en la retolació electrònica dels vehicles.
- Que, així mateix, la web institucional (<http://portal.benidorm.org>) ofereix una versió valenciana “pobra i mig traduïda”, i la web de turisme (<http://turismo.benidorm.org>) no ofereix cap versió en valencià.
- Que tot el que hem dit incomplix la legislació vigent sobre l’ús del valencià a la Comunitat Valenciana, ja que el valencià és la llengua pròpia, no solament de la Generalitat, sinó també de les administracions i de les corporacions municipals, com també de les empreses públiques que en depenguen.

- Que el criteri general d'ús de les llengües oficials en la retolació de les vies i dels servicis públics en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana haurà d'atendre al predomini lingüístic del territori en què s'ubique el senyal. I Benidorm és territori de predomini lingüístic valencià”.

En considerar que la queixa reunia els requisits establits en els articles 12 i 17 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, va ser admesa, i li'n vam donar trasllat de conformitat amb el que determina l'article 18.1 de la llei esmentada, a fi de contrastar les alegacions formulades per la persona interessada, per demanar que ens remetera informació suficient sobre la realitat d'aquelles i de la resta de circumstàncies concurrents en este supòsit, i que fera extensiu el seu informe a concretar les previsions existents, si n'hi ha, per a adaptar la senyalització viària i la retolació, tant exterior com interior, dels servicis públics, com també les pàgines web esmentades, al règim de cooficialitat lingüística vigent a la Comunitat Valenciana.

La comunicació rebuda de l'Ajuntament de Benidorm donava compte del següent:

“1. Pel que fa a la retolació de carrers, hi ha dos classes de denominació de vies:

- a. Noms autòctons (p. ex. carrer La Biga), que només es fan constar en valencià.
- b. Noms castellans (p. Ex. carrer Velázquez), que no tenen traducció al valencià.

Adjuntem el llistat de carrers de Benidorm.

Ens han informat també que, a causa de les mides de les plaques actuals dels carrers, si el nom es posara en bilingüe, no seria massa visible.

Cal afegir el cost que implicaria fer el canvi de totes les plaques i indicacions viàries de la ciutat.

2. En relació amb la pàgina web municipal, la persona que la coordina ens ha manifestat que es revisaran els aspecte objecte de la queixa i que es corregiran. Expressa també que la versió actual de la pàgina web municipal és de creació molt recent i, per tant, encara estan treballant diferents aspectes per tal de millorar-la.

Esta Administració ha traslladat la queixa a Llorente Bus, l'empresa d'autobusos urbans.”

Una vegada conculsa la tramitació ordinària de la queixa passem a resoldre l'expedient amb les dades que hi consten, per la qual cosa li demanem que considere els arguments que seguidament li exposem i que constituïxen els fonaments de la resolució amb què concloem.

En primer lloc, i com a qüestió prèvia, hem de dir-li que esta institució no desconeix la realitat de la situació per la qual travessen les hisendes locals, per la qual cosa admet els seus arguments sobre el cost que el canvi de plaques i indicacions viàries de Benidorm implicaria, ja que, com no pot ser d'una altra manera, el Síndic de Greuges és conscient que en l'actual conjuntura de crisi econòmica generalitzada els ajuntaments ha d'optar sovint per destinar els seus recursos econòmics a qüestions d'urgent necessitat social, com ara l'atenció als servicis socials, educació, discapacitat, etc., o a la realització de petites obres d'infraestructura.

Tanmateix, permeta que li comuniquem que la legislació vigent sobre l'ús del valencià és clara i terminant i, quant a la senyalització viària, hem de comunicar-li el següent:

1. Segons l'article 6 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana "... l'idioma valencià és l'oficial de la Comunitat, com també ho és el castellà. Tothom té dret a conèixer-los i usar-los".

El mateix article estableix que la Generalitat haurà de garantir l'ús normal i oficial de les dues llengües, i que haurà d'adoptar les mesures necessàries per a assegurar-ne el coneixement.

Així mateix, disposa que caldrà atorgar una protecció i respecte especials a la recuperació del valencià.

2. La Llei 4/83, de 23 de novembre, d'ús i ensenyament del valencià, desplega el compromís irrenunciable de la Generalitat Valenciana de defensar el patrimoni cultural de la nostra Comunitat i, d'una manera molt especial, la recuperació del valencià, llengua històrica i pròpia del poble valencià, del qual constituïx el seu senyal d'identitat més peculiar.

Esta llei regula els criteris d'aplicació del valencià en l'administració, els mitjans de comunicació i l'ensenyament.

I determina quins àmbits de la Comunitat Valenciana són de predomini lingüístic valencià, entre els quals s'inclou el terme municipal de Benidorm.

La Llei 4/1983, de 23 de novembre, d'ús i ensenyament del valencià, al llarg del seu articulat regula l'ús normal i oficial del valencià, i especialment en l'article 7, en què estableix que el valencià és la llengua pròpia de la Generalitat i de les altres administracions públiques, a més de ser oficial juntament amb el castellà.

L'art. 15 de la mateixa llei atribuïx al Consell determinades competències per a la regulació de la toponímia oficial del valencià.

Així mateix, la Llei 6/1991 de la Generalitat, de 27 de març, regula la senyalització de les carreteres de la Comunitat Valenciana i el RD 334/1982, de 12 de febrer, preveu la senyalització de les vies de comunicació i la retolació dels servicis públics estatals en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana.

D'altra banda, el Decret 145/1986, de 24 de novembre, del Consell de la Generalitat, regula la senyalització de les vies de comunicació, les instal·lacions i els servicis públics en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, amb el propòsit de fer efectiva la recuperació del valencià en estos àmbits.

Este mateix Decret, en la disposició final primera, autoritza a la que aleshores es denominava Conselleria d'Educació i Ciència, a dictar les disposicions necessàries per al seu acompliment i, en este sentit, l'Ordre d'1 de desembre de 1993 sobre l'ús de les llengües oficials en la toponímia, la senyalització de les vies de comunicació i en la retolació dels servicis públics en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana estableix en l'article primer que: "El criteri general d'ús de les llengües oficials a la Comunitat

Valenciana en la senyalització de vies i servicis públics haurà d'atendre al predomini lingüístic establert en el títol cinquè de la Llei d'ús i ensenyament del valencià (...)" i en l'art. 2 assenyalava que "(...) per mandat legal es requereix la senyalització en les dues llengües, es donarà prioritat a una llengua o a l'altra segons el predomini lingüístic del territori en què s'ubique el senyal (...)", per la qual cosa, tenint en compte que Benidorm, de conformitat amb el que estableix l'art. 35 del títol cinc, és territori de predomini lingüístic valencià, la retolació viària, com és el cas que ens ocupa, ha de ser feta preferentment en valencià".

La normativa vigent sobre l'ús del valencià, continguda en la Constitució espanyola, l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana i la LUEV, és clara i terminant, i no deixa lloc a cap interpretació. Per això l'Administració pública valenciana, tant l'autonòmica com la local, està obligada a garantir la normalització lingüística, atorgar especial respecte i protecció al valencià, i estendre'n l'ús en tots els àmbits socials, a fi de superar la desigualtat que encara existix respecte del castellà, l'altra llengua oficial, de manera que en cas pugua prevaler una llengua sobre l'altra; i esta obligació s'estén també a la retolació d'instal·lacions i oficines oficials, tal com hem dit.

Quant a l'exclusió del valencià en les webs institucionals (<http://portal.benidorm.org> i <http://turismo.benidorm.org>) hem de dir-li que esta institució reconeix els esforços de l'Administració Pública Valenciana, tant l'autonòmica com la local, per adaptar les seues estructures al règim de cooficialitat lingüística instaurat per la Constitució espanyola i per l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, però no pot deixar de cridar l'atenció sobre el fet que la Llei d'ús i ensenyament del valencià està vigent fa més de 25 anys i que el títol III reconeix el dret de tots els ciutadans a ser informats pels mitjans de comunicació socials tant en valencià com en castellà, i a emprar indistintament les dues llengües, i que esta obligació, com no podia ser d'una altra manera, ha d'estendre's als nous mitjans de comunicació i a les noves realitats tecnològiques.

I, d'altra banda, la citada Llei d'ús i ensenyament del valencià, en les disposicions transitòries estableix un termini de tres anys perquè les diverses àrees de l'Administració valenciana duguen a terme les seues disposicions (un termini que s'ha superat a l'excés si tenim en compte que la LUEV va entrar en vigor l'any 1983) per a adaptar les seues estructures al règim de cooficialitat lingüística vigent a la Comunitat Valenciana.

En conseqüència, hem de concloure que la normativa vigent sobre l'ús del valencià continguda en la Constitució Espanyola, Estatut d'Autonomia i la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià és clara i terminant, i no admet cap interpretació, per la qual cosa l'Administració Pública Valenciana, autonòmica i local, està obligada a garantir la normalització lingüística tal com es desprén del nostre Estatut d'Autonomia quan assenyalava que "caldrà atorgar un especial respecte i protecció a la recuperació del valencià". o se desprende de nuestro Estatuto de Autonomía al señalar que "caldrà atorgar un especial respecte i protecció a la recuperació del valencià".

Atenent a tot el que hem dit més amunt i de conformitat amb el que preveu l'article 29 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta institució, **SUGGERIM a l'Ajuntament de Benidorm**, dins el marc de les seues competències i en futurs treballs de retolació viària, i atés que este és un municipi de predomini lingüístic valencià, active els mecanismes necessaris perquè estes futures retolacions prevegen l'ús del valencià

amb caràcter preferent, i d'acord amb la seua disponibilitat pressupostària.

Així mateix, **SUGGERIM** que, en l'àmbit de la seua disponibilitat pressupostària, active els mecanismes necessaris per a adaptar els continguts de les seues pàgines web institucionals al règim de cooficialitat lingüística vigent a la Comunitat Valenciana.

D'acord amb la normativa citada, li agraiem que ens remeta, en el termini d'un mes, el preceptiu informe en què ens manifeste si accepta el suggeriment que li fem o, si s'escau, les raons que considere per a no acceptar-lo.

Perquè en prenga coneixement, li fem saber també que, a partir de la setmana següent a la data en què s'ha dictat esta resolució, la inserirem en la pàgina web de la institució

Atentament,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'José Cholbi Diego', with a long horizontal flourish extending to the right.

José Cholbi Diego
Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana